

Riigieksami küsimused lekkisid õpilaste teadmisel tahtjaile müügiks

Tallinna kesklinna koolide õpilased tunnistasid pärast võõrkeele eksamit, et neile pakuti võimalust materjale osta ja kahetsesid, et nad seda ei teinud.

Malle Pajula
Anneli Ammas
malle@epl.ee, annely@epl.ee

“Ma sain šoki, kui ema mulle Õhtulehte näitas, kusksamimaterjalide lekkimisest juttu oli,” rääkis Tallinna reaalikooli abiturient Maris.

Nii Maris kui ka mitmed tema klassikaaslased ei olnud lekkimisest kuulnud ega olnud neile materjale pakutud, kuid nad uskusid, et see väide võib olla õige.

“Kus suitsu, seal tuld,” märkis Maris, kuid lisas, et lekitamisest rääkinu võis ka kooli peale vihane olla ning seepärast sellist juttu ajada.

Riiklikuksamikeskuse direktor Enn Mänd ütles, usub leket siis, kui talle enne eksamit materjale näidatakse.

“Kuulujuttude järgi müüdiksamimaterjale 1000 krooni eest. Kui keegi mulle näiteks matemaatikaeksami eel küsimused toob, olen nõus sama summa ära andma. Valedematerjalide eest küsin raha tagasi,” lausus Mänd.

Reaalikooli direktor Gunnar Polma pakkus ühe versioonina välja, et levitada võidi ka valesid materjale. “Müüa võib kõike, kui ostjaid leidub,” ütles Polma.

Õppurid süüta

Jakob Westholmi gümnaasiumi direktor Kalle Niinas ei märganudksamikomisjoni esimehena, et noored oleksid varem materjale teadnud. “Ümbrik avati ilusastiksamikomisjoni ja vaatleja juuresolekul,” sõnas Niinas.

“Õpilasi ei maksa siin ebaeetilisuses süüdistada, vaid hoopis neid kõrgemal seisvaid inimesiksamikeskusest, kes niisuguse võimaluse on mingil moel loonud,”

ütles reaalikooli abiturient Svea.

Reaalikooli tüdrukud olid veendunud, et ka järgmiste riigieksamite materjalid tulevad enne eksamit välja.

“Kindlasti on selliseid õpilasi, kes selle peale välja lähevad, et materjale enne eksamit osta,” tähendas Svea. Riigieksamid tekitavad 18-aastastes õpilastes suurt pinget, sest neist tulemustest sõltub edasiõppimise võimalus ja seepärast võidakse kõige peale välja minna.

“Olime eksami ajal kümnekesi klassis koos õpetaja ja vaatlejaga ning meil oli kasutada vaid pastapliiats – peavad tõelised tehnika ime-mehed olema, kes sellise järelevalve puhul maha kirjutada saavad,” arutles Maris.

Ühe õpetaja hinnangul on aga õpilased nii nutikad, et suudavad keerulisemad vastused ka pähe õppida.

Reaalikooli tüdrukud ei kartnud, etksamitulemusi tühistama hakatakse. “Õpetaja ütles, et eks nüüd pannakse välisvaatlejale veel üks vaatleja juurde,” lausus Maris.

Männi sõnul annavad nad materjalide lekke kohta avalduse politseile.

“Kui politsei leiab, et süüdistused on alusetud, teeme teise avalduse laimamise asjus,” kinnitas ta. “Õhtulehes avaldatu põhjal võin küll öelda, et pole leket, mida kontrollida. See on kas ajakirjanike endi väljamõeldis või kellegi abiturient Ene või Mare halb nali.”

Mänd meenutas, et eelmisel aastal kui matemaatikaksam lekkis, helistas eksa-

mikeskusesse sadu lapsevanemaid ja õpilasi, seekord pole keegi seda teinud. Mändi pani ka imestama, miks alles nüüd üles ärgati, kuigi väidetavalt olid materjalid teada juba reedel.

“Reedene päev tundub meie sisemist töökorraldust arvestades lekkeks küll väga imelik,” ütles Mänd.

Täiesti turvaline

Tema sõnul on võimatu, et leke oleks saanud juhtuda materjalide koostamise, paljundamise või transportimise juures. Inglise keele kirjaliku eksami materjalidest teadis kolm inimest. Samad inimesed panid materjalid kleepribadega ümbrikutesse, mida ei saa märkamatuks avada.

“Materjale paljundatiksamikeskuse kirjastusosakonnas, meil on selleks oma seadmed. Täpsemalt ma ei saa rääkida,” lausus Mänd. Ta lisas, et matemaatikaeksamiküsimustega on veelgi turvalisem, sest nendega tegeleb üks inimene.

Keskuse direktori sõnul valisid kolm töötajatksamimaterjalid välja kümme

päeva enne eksamit ja olid ise ka paljundamise juures. “Valitut ei teadnud teised spetsialistid. Ka häkkerite materjalide

juurde pääs on välistatud, sest neid ei koostatud võrguarvutis,” kinnitas Mänd.

Pelgulinna keskkooli direktori ja inglise keeleksamikomisjoni liikme Ants Luukase sõnul seisis ümbrikud kinni kuni Kopli kunstikeskkoolist pärit vaatleja nad õpilaste nähes eksami ajal lahti võttis.

“Ei oska öelda, kas noored olid end kusagilt mujalt hängitud info põhjal enne eksamit teadlikumaks teinud.

sest me saatsime tööd kohe minema,” ütles Luukas.

“See on Tallinna koolide probleem, kuid maakonnad peavad seeläbi kannatama,” tähendas Saaremaa haridusosakonna juhataja Raivo Peeters.

Esialgse kava järgi pidid Saaremaa ja Hiiumaa haridusosakondade juhatajad sõitma eksamieelseks ööks Haapsallu, etksamimater-

jale kätte saada ja hommikul esimese praamiga need saartele viima. Osakonnajuhatajate protesti peale toobksamikeskuse auto materjalid saartele päeva või paari võrra varem. Osale materjalidele tulevad saarte haridusjuhid ise enne eksamipäeva Tallinna järele.

“See on tõeline sürrealistlik lugu,” oli Viljandi haridusosakonna juhataja Kalle

Küttis nõrдинud. “Viljandisse jõuabksamikeskuse autokell pool viis hommikul ja ma pikutan seetõttuksamimeelsed ööd oma kabinetis sohval,” kirjeldas Küttis.

Järvamaa haridusosakonna juhataja Janne Vink saab materjalid kätte pool üks öösel.

“Tulen selleks ajaks tööle,” ütles Vink, pidades seda süsteemi siiski ülepingutuks. “Maakonnad võiksid

need materjalid ikkagi eelmisel tööpäeval kätte saada.” Algselt oli asi veel ülepingutatumalt korraldatud ning näiteks Järvamaa ametnik pidanuks südaööl Mäo teeristi autole vastu minema. “See oleks ju lausa ohtlik olnud,” lausus Vink.

Küttise sõnul võiksksamimaterjalid veerand tundi enne eksami algust interneti üles panna.

Tallinna reaalikooli abiturendid (vasakult) Maris, Kert, Katrin ja Svea, usuvad, et nii nagu lekkisidksamipiletid eelmisel aastal, on see võimalik ka järgmistel kordadel.

RAUNO VOLMAR

Eksami- materjalide teekond

Pealinna koolinoorte seas levivad kuuldused, et inglise keele kirjaliku eksamiosa materjalid lekkisid enne eksamipäeva. Eksamikeskuse väitel on eksamimaterjalide teekond turvaline.

Koostamine

Eksamimaterjalide väljamõtledjad, arv eksamiti erinev. Inglise keele eksami puhul oli neid kolm

Abimees

Eksamimaterjalide koostajatel on üks abiline, kes aitab materjalide paljundamisel (osade eksamite, näiteks matemaatika, puhul aetakse läbi ilma temata)

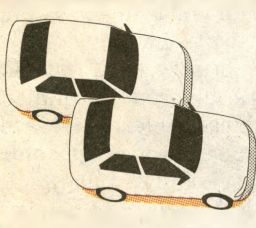
Pakkimine

eksamimaterjalid pannakse turva-
ümbrikutesse. Nende servas on kleepribad, mille avamine on kohe märgata

Transport

Eksamipäeva hommikul viidakse materjalid haridusosakondadesse. Materjale veab laiali kaks eksamikeskuse autot. Tallinnale lähimad maakonnad saadavad ümbriku järgi oma transpordi.

Turvalisus

Autodes on eksamiümbrikud pakitud hallidesse plastik-kottidesse, mida saab avada vaid rebides.

Ootuseärevus

Haridusosakonna juhatajad veedavad öö oma töökabinetis materjalide ootuses või tulevad spetsiaalselt varahommikul tööle.

Üleandmine

Paar tundi enne eksamit saavad koolijuhid haridusosakondadest kinnised materjalid. Need avatakse koolis välisvaatleja juuresolekul, kes eelnevalt kontrollib nende puutumatust.